

Cena promocyjna:

Łódź
 Kwartalnie Mk. 120.
 Miesięcznie „ 40.
 za roznośnienie
 30) fen. miesięcznie.
 Z przesyłką poczt.
 Kwartalnie Mk. 135.
 Miesięcznie „ 43.
 Poza Łódź egz. 2.10
 W Ameryce 1/2 dolar.
 miesięcznie.

**Pamiętajcie
 o żołnierzu
 w ołopie.**
 .....

KALENDARZYK
 Wtorek, Podw. Krzyża Sw.
 Środa, S. d. N. M. P. Bolesn.
 Czwartek, Euzebji P. M.

REDAKCJA
 w ŁODZI
 Al, Kaściuszki № 41
 TELEFON 28.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Wtorek, dnia 14 września 1920 roku.

Z Warszawy z biur ogłoszeń, ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

Za terminowe wychylenie odpowiadają redakcja i drukarnia, nie odpowiada

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem mk. 4 w tekście mk. 5 za tekstem 5 mk. nekrologi mk. 3 za wiersz petitory. Drobiazgi ogłoszenia 40 fen. za wyraz; Komunikaty mk. 5.— Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć łanów za tekstem na 5 łanów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi tylko na 2, 4, lub 6 łanów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można za nią wiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Kiosku.

ZOBYWATELSKIEGO KOMITETU.

Zarząd zrzeczenia urzędników zakładów żyrdowych z sumy dobrowolnego opodatkowania się urzędników zakładów żyrdowych na miesiąc sierpień przeznacza na Armję Ochotniczą Mk. 25,000.

Polacy w Rydze, przeobrażenie należą do kłaj i niezmożnej zebra i 12,577 mk polskich i 100 marek niem. i doręczyli je panu Bohdanowi Szachne dla włączenia na Obronę Narodową. „W ciężkim położeniu naszej Ojczyzny, — piszą ofiarodawcy, — i wszelkich potrzeb dla jej osolenia, powinnamy i my Polacy zamieszkałi w Rydze przylączyć się do powszechnej ofiarności i złożyć swój datek na Obronę Narodową”; — powyższą kwotę złożył pan Szachno w O. K. W. O. P.

Dobry przykład braci naszych z Rygi, powinien być wzorem ofiarności dla Obywatelskiego Komitetu Obrony Państwa na rzecz armji, wystawione, daś na słotę jesienną, a niedługo i na mrozy zimową.

Wobec niebywałego powodzenia jeszcze 2 dni

dzisiaj i jutro!

— Arcydzieła kinematograficzne w 6-ciu aktach —

„Złote Jezioro”

2890

CINÉ CORSO
 Zielona № 2

SENSACJA! Podróż napowietrzna z Europy do Ameryki

Sensacyjny obraz sportowy w 5 cz. z życia amerykańskich miliardów. Akcja rozgrywa się w

New-Yorku — Petersburgu Berlinie i na Czeppelinie.

2885 — I

Na dwóch krańcach Polski:

Czesi otrzymawszy od kopalni część danego Księwa Cieszyńskiego, za Piastów silnie związanej dzelnicy z Polską, w której do dziś dnia duch polski żył i żyć, jak sądzimy nie przestanie, rozpoczęli z całą energią Czechyzację tego kraju.

Czynna zawsze na zagrożonych lub niebezpiecznych punktach Macierz Czeska wjechała już swoim rydwanem na Śląsk Cieszyński, zakładając cały szereg ochron i szódek czeskich, aby być — najbardziej podatny materiał na swój wpływ — dziecko polskie.

Czeska sekcja związku górników czeskich (svezu cesk—Slav. gornikův) wniosła pod adresem konferencji dyrektorów rewiru orawsko-karwińskiego ultimatum, w którym do niego się zaprowadzenia urzędowego języka czeskiego, przyjmowania do pracy tylko czeskich urzędników i robotników, usadowienia komisji, która by tych postulatów przestrzegła.

Pócz tego cały szereg innych zarządzeń, prowadzących do Czechyzowania tego polskiego skrawka ziemi.

Ządania te zawierają jeszcze jeden artykuł ważny, to jest, aby rząd czeski usunął zład wszystkich niemców, którzy nie mówią i nie rozumieją po czesku.

Zamaczyć wypada, że na tym skrawku Cieszyńskiego obok 25,000 Czechów jeszcze

pracuje 70,000 Polaków i 3500 Niemców, a ludność polska wynosi więcej niż 56 %.

Wobec takich zarządzeń czeskich nasz rząd musi już wcześniej podjąć i ułożyć pewien plan działań, któreby paraliżowały zarządzenia nowych gospodarzy tej ziemi, albo wchodząc z Czechami w pertraktacje, których rezultatem byłoby zapewne nie współzależnego stanowiska Polakom zamieszkałym ten cały obszar, albo jeśli to nie doprowadzi do skutku — zająć się uratowaniem od wynarodowienia Polaków tu zamieszkałych.

Jeżeli Czesi upierać się będą przy swojej zachłannej polityce, wówczas nie pozostaje nic innego jak przeciwdziałać im, stwarzając specjalne konsorcjum, któreby na terenach polskich założyła nasze kopalnie. Boć jeśli wegiel ja

tam, musi się i obok znajdować — Wreszcie na to są różne środki techniczne jak próbnie wiercenia, które nie pozwolą iść na ślepo i dadzą pewne gwarancje powodzenia.

Stworzymy własne kopalnie, wielu polskich górników osadzić w nich potrafimy, a tem samem ocalimy ich od wynarodowienia.

Ten sposób wydaje się nam najskuteczniejszy. Zyskamy finansowo i moralnie ukarzymy Czechów, zupełnie tak samo, jak się to stało na Pomorzu.

Polska Agencja Telegraficzna przyniosła wiadomość, że dzienniki niemieckie podniosły niesłychany alarm z powodu tego, że polacy na Helu wąskotorówkę przerabiają na szerokolinijną kolej, aby tym sposobem uwolnić się o i grymasów Gdańska. Nie wiemy co tu podziwiać: czy naiwność gazet, czy bezczelność prawd niemieckich nurtujących w tem mieście.

Sądził Gdańsk, że on będzie Polsce dyktować, co jej do kraju wwozić wolno, a co nie wolno a Polska bezradnie załamie ręce i będzie molestowała o łaskawe ustępstwa hakałystycznego rządu, który podburza swoich robotników, aby z siebie wobec Europy zrzucić wszelką odpowiedzialność.

Już przed rokiem, kiedy jeszcze niewiadomem było jaki wyrok koalicja ogłosi co do Gdańska, podawaliśmy projekt, wreszcie przedstawiony Polsce przez jednego z mężów angielskich, który pelega na tem, aby budować swój własny port, to wtedy i Gdańsk zmienił. Zwracaliśmy wówczas uwagę, że przy przewrotności Niemców na dobre z nimi stosunki liczyć nie można i lepiej się od nich uniezależnić przez budowę drogi żelaznej, prowadzącej do Tczewa z pominięciem terytorjów wolnego miasta Gdańska.

Potrzeba było na to dopiero ostatnich wypadków, żeby nasz rząd zrozumiał, że wypada stworzyć taką koniunkturę, aby nie liczyć na traktaty piśmienne z miastem, tylko na własne siły. Zapewne, że budując nową linię, będziemy musieli ładunek wież o 60 do 80 kilometrów dalej koleją, co podnosi znacznie koszty przewozu, ale to lepiej, niż tych towarów nie otrzymywać wcale, lub być narażonym, w razach nieporozumień, na opłacenie wysokich stawek przewozowych na kolejach gdańskich i temu podobne niemieckie grymasy.

Kolej tą, o której gazety niemieckie piszą, już od 10 miesięcy należało rozpocząć układać, Gdańsk potulniejsze warunki stawiałby przy umowach z Polakami.

Red.

Prez. ministrów Witos w Grudziądzu, Bydgoszczy i Toruniu.

P. A. T. Prezydent ministrów w towarzystwie szefa sekcji w prez. Rady min. Studzińskiego, min. Skulskiego, min. b. dzielnicy pruskiej Kucharskiego gościł w Grudziądzu. Powitały przybywających reprezentacje. Prez. m. Włodek, przemawiając zaznaczył, że nie ofiaruje ani chleba, ani soli, ani kwiatów, lecz serca i siły tych w których imieniu przemawia, dla budowy zjednoczonej ojczyzny. Prezydent w odpowiedzi podkreślił konieczność współpracy wszystkich czynników dla dobra ojczyzny i zaznaczył, jakie ta część kraju posiada dla jej przyszłości. Następnie p. Witos udał się do starostwa, gdzie przyjął reprezentantów władz rządowych i samorządowych, delegacje włościan, robotnicze. Specjalną konferencję odbył następnie z gen. Simonem, dowódcą O. G. w sprawach zaopatrzenia wojska, potrzeb oddziałów ochotniczych i pochodzących z poborów, oraz znajdujących się na terenie D. O. G.

Ministrowie zwiedzili koszary i formacje ochotnicze, a w rozmowach z żołnierzami stwierdzili ogromny ich zapal.

Po obejrzeniu miasta ministrowie wyjechali w kierunku Torunia. O godz. 1 zatrzymano się w Bydgoszczy. W towarzystwie prez. miasta zwiedzili ministrowie miasto, poczem udali się do starostwa, gdzie przybyły delegacje. Po wysłuchaniu życzeń odwiedzili ministrowie rannych żołnierzy z ostatnich bitew w jednym ze szpitali i wypytywali się o szczegóły każdego z osobna, poczem wyjechali do Torunia. Na per-

nie przedstawiciele władz cywilnych z gen. Hausetem na czele przywitali ministrów, poczem udano się do gmachu województwa. W sali przemawiał woj. Breyski w obecności urzędników województwa. W odpowiedzi premier zaznaczył ważny moment pośredniczenia urzędników między rządem a społeczeństwem w duchu na wskroś obywatelskim. Aczkolwiek minęły ciężkie chwile praca winna trwać dalej w pełnej harmonii wszystkich czynników, tak, aby stworzyła niejako granitowy mur, o któryby rozbiły się wszelkie zakusy wrogów.

Po przemówieniu nastąpiła prezentacja urzędników wojewódzkich, którzy wręczyli 1,528 mk. do rozporządzenia prez. Sumę tę ofiarował prezydent na rzecz miejscowego Czerwonego Krzyża. Z kolei przyjął prez. delegację rolników pow. bródzkiego, przedstawiającą szkody, wyrządzone przez inwazję bolszewicką, następnie reprezentanta nar. partji robot, w końcu delegację z Mazurów i inne. Po zwiedzeniu miasta, a w tem ruin zamku krzyżackiego opuścili stary gród wieczorem.

Niewolno pomiatać ochotnikami.

WARSZAWA 13—9 (PAT) Min. spraw wojskowych komunikuje następujący rozkaz Wykroczenia przeciwko ochotnikom. Na zew naczelnego Wodza powołujący naród do szeregów najgorętszy i najbardziej ideowy element, młodzież, inteligent uświadomiony chłop i robotnik bez chwili wahania wszystko rzucił aby w groźnej dla Polski chwili oddać się niepodzielnie na usługi Ojczyźnie. Gorący poryw patriotyzmu ochotniczych zastępów wniósł w zmęczone szeregi armji nowego ducha, zapal młodzieńczy przewycięzył brak wykształcenia bojowego, a wiara w słuszne sprawy, w zwycięstwo wczorajszych obywateli, studentów i ludzi pracy, podniosła w boju do miary bohaterów. Niezawiedli więc słuszności i nadziei jaką wódz naczelnym w nich pokładał zdawało się tedy że zlanie się obu tych elementów ochotniczego i poborowego nastąpi w najłepszej harmonii i bez żadnych zgrzytów. Tymczasem się wierzcił cały szereg wykroczeń, które, bezwarunkowo jako szkodliwe dla sprawy, istnieć nie powinny. Zdarzały się wypadki, że w najgłębszym niezrozumieniu celu dla którego żywił ochotniczy powołano do szeregów używano ochotników do obsługi osobistych, że podoficerowie zabierali konie przyprowadzone przez ochotników, dając im wzamian gorsze, miały miejsce wypadki lżenia i bicia przez podoficerów żołnierzy ochotników. Zdarzyło się nawet, że w pewnym pułku podoficerowie i żołnierze występowali wrogo przeciw ochotnikom motywując to tem, że dzięki ochotnikom wojna się przeciąga i oni nie mogą powrócić do domu. Naogół zaś stosunek do ochotników jest raczej niechętny niż życzliwy. Nietrudno zrozumieć, że żołnierz ochotnik w takich warunkach szybko może stracić zapal i zaufanie do przełożonych i towarzyszy w broni, że gorzkniej i mimowolnie myśleć zaczyna nad tem, jak by się z szeregów wyczołać.

Ten stan nadal istnieć nie może.

Wzywam wszystkich dowódców do użycia całej swej energii i wpływu do najusilniejszego przeciwdziałania tego rodzaju wykroczeniom.

Wobec winnych postępować należy z całą surowością i bezwzględnością. Zwracam przytem uwagę, że w każdym stwierdzonym przestępstwie wypadku będę pościagał do odpowiedzialności również dowódców, którzy nie potrafili stanąć na wysokości zadania i swoich podwładnych przekonać, że ochotnik zgłosił się do szeregów po to aby się liczyć za oczyzną, a nie aby w jej imieniu być bitym.

Min. spraw wojskowych Sosnkowski gen. porucznik.

Pod jarzmem bolszewickim.

Sprawozdawca „Rzeczypospolitej” otrzymał następującą wiadomość o położeniu na obszarach Podola i Galicji wschodniej, zajętych przez bolszewików. Na całym Podolu nałożono kontrybucję pieniężną w miastach i miasteczkach, dochodzącą niejednokrotnie do wysokości 2 milionów rubli carskich. Ludności nakazano ponadto wydać wszelkie banknoty niebolszewickie. Pod groźbą rozstrzelania zabroniono uskutecznianie wyplat w jakiegokolwiek walucie niebolszewickiej.

W ten sposób ograbiono ludność ze wszelkich wartościowych środków płatniczych. Kościoły rzymsko-katolickie są zamknięte. Ludność polska narażona jest na wielkie prześladowanie. Z Kamieńca i Płoskirowa donoszą o licznych rozstrzelaniach Polaków. Zarządzono powszechną mobilizację. Ludność meska szuka schronie-

„RENOMA”

Ważne dla p.p.

S Z E W C Ó W

Żądajcie wszędzie opatentowanego **W O O K U**

„RENOMA”

2826—5

Dp. medyczny

Tadeusz Baranowski

Specjalista chorób i jamy ustnej

Przyjmuje codziennie od godziny 5—7 po poł. w zakładzie dentystycznych lekarza

dentysty: **Piotra Włodorskiego**

Piotrkowska Nr 13.

2930—5

nia w lasach. Działacze ukraińscy, którzy garnęli się początkowo do organizacji bolszewickich, obecnie ostygają w swym zapale. Na drogach, wiodących ku Besarabji, odbywa się masowa ucieczka inteligencji przed terorem komunistów. Całe gromady przekraczają granicę rumuńską dosłownie bez odzienia.

Zasługa gen. Le Rond.

Korespondent „Timesa”, donosi z Opola: „Wpływ kojący gen. Le Rond'a i jego taktowne traktowanie zagadnienia narodowościowego na Górnym Śląsku umożliwiły mu osiągnięcie tego, czego nie był zdolny osiągnąć rząd niemiecki. Jednocześnie wykazały przez zaufanie do jego bezstronności, bezpodstawność twierdzenia prasy niemieckiej, że czynił on różnicę między Polakami i Niemcami. Zgromadził on poraż pierwszy przywódców polskich i niemieckich i skłonił do poniesienia nienawiści narodowej i skierowania swych wysiłków do zachowania prawa i porządku na terenie plebisycytowym”.

Wrangel gromi bolszewików.

WIEN 13—9 (PAT) B. K. donosi z Konstantynopola: Armja gen. Wrangla powiększyła się o 20,000 żołnierzy. Nowo pozyskane oddziały składają się z kozaków, których włączono do armji krymskiej. Wojska czerwone, które przekroczyły Dniepr, zostały zupełnie pobite. Bronią one jeszcze tylko przyczółka mostowego Kulukusa, obozonego przez wojska Wrangla. Straty wojsk czerwonych są wielkie.

Millerand w Szwajcarii.

LJON 12 | 9 (PAT) Radjo. W niedzielę o godz. 11 przed południem spotkał się po raz pierwszy Millerand z G. G. i t. W pierwszym spotkaniu nie brał udziału żaden z innych współpracowników. Rozmowa trwała do południa. Nową konferencję podjęto w niedzielę po południu, w której wziął udział ambasador francuski w Rzymie Barrer, ambasador włoski w Paryżu Bonil-Longre oraz panowie Bertolaui i A. G. i t. Millerand pozostanie jeszcze przez te dni wyjeździe w środę po południu do Genewy, a w czwartek o godzinie 8 rano powróci do Paryża.

Sforsowanie rzeki Studzienki.

Zajęcie Maciejowa (na zach. od Kowla).

WARSZAWA. 13 9. (PAT) Na odcinku armji ukraińskiej spokój.

Nad Gniłą Lipą nieprzyjacieli wprowadził w bój 3 świeże pułki między Obuchowem, a Koniuszkami. Dalej w rejonie Buska lokalne walki, w których wzięto jeńców i 2 karabiny maszynowe oraz zajęto miejscowości Stronipady i Rakobuty. W rejonie Sokala oddziały nasze stanęły na linii Krystynopol-Sokal.

Na północ od Sokala sforsowano rzekę Studzienkę po uporczywych walkach przelamując opór nieprzyjaciela.

Oddziały nasze obsadziły Chotinczew Uściług i zajęły Biskupce.

Na zachód od Kowla zajęliśmy mimo silnego opo-

ru nieprzyjaciela Maciejów. Na północny wschód od Brześcia w okolicach Szpitale-Stefaniki odparto kilka krotny atak 5 pułków bolszewickich, zmuszając je do panicznego odwrotu. Zdobył na tym odcinku 132 jeńców i 3 karabiny maszynowe.

Na północny zachód od puszczy białowieskiej nieprzyjacieli, popierani akcją 2 baterji i pociągu pancernego, atakował 9-krotnie nasze pozycje. Wszystkie ataki odparto.

Dalej na północ w wypadku na Kuźnce wzięto 50 jeńców.

W Suwalszczyźnie obustronna działalność patroli wywiadowych.

Sztab generalny.

Dziś wyjeżdża polska delegacja pok. do Rosji.

(Od własnego korespondenta).

WARSZAWA. 13 9. Jutro wyjeżdża polska delegacja pokojowa do Rosji. Skład jej stanowią: przewodniczący Dąbski; przedstawiciel generalicji Kuljiński lub Micheliś; posłowie: Grabski Stan., Kiernik, Waszkiewicz, Mie. zkowski, Cwi. kłiński, Barlicki; doradcy techniczni: Altberg, Bańkowski; (kwestja północno-wschodnia), Eberhardt (komunikacja), Kasperski Każ. (sprawy ekonomiczne), Kaurik (finanse), Korczakowski (wymiana jeńców), Krzyżanowski (komunikacja wod-

na) Łukasiewicz (polityka wschodnia), Waliszewski (etnografia), Perł (geografia), Rundstein (prawo państwowe), Romer (geografia), Chrzanowski (sprawy południowo-wschodnie), Szmulakowski (zarząd ziem wschodnich), Tenelbaum (ekonomija), Krenker (spr. sanitarne), sekretarze generalni: St. Janikowski; Lada i Wyszyński; sekret. de. legacji: K. Poznański, Wszelaki i Zalewski; eksp. i wojskowi w liczbie 20 osób.

Delegacja podzielona na 2 grupy: pierwsza wyjeżdża jutro wiecz., druga za 6 dni.

Pertraktacje George'a z sowietami zerwane?

POLDHU 12—9 (PAT) Stosunki między rządem angielskim a delegatami rosyjskimi zaostrzyły się. Premier angielski od czasu swego powrotu z Lucerny konferował wczoraj poraz pierwszy z Krasinem i Kamieniem, poczem ten ostatni wyjechał do Rosji. Pertraktacje polityczne zostały zerwane z tego powodu, że delegaci uprawiali w Anglii jawnie propagandę bolszewicką. Eanuncjacje Daily Herald'a były najwidoczniej inspirowane przez Kamieniewa.

LONDYN 13—9 (PAT) „Daily Express” stwierdza, że czysto gospodarcze rokowania z Rosją nie zostały przerwane, ponieważ Krasin

w porównaniu do Kamieniewa zachowywał się zupełnie poprawnie. W ostatniej rozmowie wyraził Lloyd George Kamieniewowi swoje niezadowolenie, że Kamieniew mimo przyjętych zobowiązań uprawiał propagandę bolszewicką. Lloyd George podkreślał fakt, że co do warunków pokojowych został wprowadzony w błąd przez rząd sowietów, oraz oświadczył Kamieniewowi, że podjęcie stosunków handlowych będzie uzależnione od formalnych zobowiązań, iż w Anglii nie będzie uprawiana agitacja bolszewicka.

Z pobytu bolszewików.

W Parczewie, pow. włodawskim, jak opowiada p. Klepczyński, podczas pobytu bolszewików, w skład „rewkoma” parczewskiego weszli sami żydzi miejscowi. Prezesem „rewkoma” był Herszberg, wiceprezesem Openheim, a sekretarką córka rabina Epszte na. Na miejsce straży obywatelskiej utworzona została milicja, złożona z żydów i żydówek, uzbrojonych w najrozmaitszą broń, widocznie ku temu celowi przechowywanej.

„Rewkom” obrał sobie za siedzibę dom p. F. Raczyńskiego, przyczem don ten sobie przywłaszczyli i napisali na domu „nabywszy dom Raczyńskiego”. Pośród żołnierzy bolszewickich było wielu ubranych w mundury polskie. Widocznie pością ali je z Polaków, wziętych do niewoli. Gdy bolszewicy uciekli przed naszymi wojskami, to żydowski „rewkom” i milicja żydowska uciekła razem z nimi. („Gaz. Warsz.”).

Z MINISTERSTWA SKARBU.

WARSZAWA. 13 9. (PAT) Min. skarbu nadsyła nam następujący komunikat: Min. skarbu zwraca uwagę, że z dniem 11 września b. r. wchodzi w życie ustawa z dnia 16 lipca 20 roku o tymczasowym podwyższeniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austriackiego oraz rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy.

Podwyższenie to odnosi się do opłat stemplowych od spisu rachunków aktów założenia i podwyższenia kapitału zakładowego spółek, akcji, skryptu dłużnych umów o przeniesienie nieruchomości i ruchomości pełnomocnictw podań, załączników i świadectw urzędowych.

Wszystkie warstwy społeczeństwa, a przede wszystkim sfery kupieckie i handlowe winny zatem

zapoznać się z temi przepisami i należycie je stosować, gdyż winni niezastosowania się do tych przepisów ulegną przewidzianym karom stemplowym.

Powrót polskich żołnierzy z Syberii do ojczyzny.

„Gazeta Warszawska” podaje: W tych dniach przybędzie do Gdańska statek transportowy Woronez, wiozący z Władywostoku do ojczyzny 1500 żołnierzy polskich, pod wodzą majora Burgharda.

Woygand jedzie do Wrangla.

(Od wł. koresp.)

WARSZAWA 13—9 Gen. franc. Woygand udaje się na południe Rosji, aby współdziałać z gen. Wranglem przeciw bolszewikom. Tamże udał się również Denikin.

Petlura chce bezpośrednio rokować z sowietami.

(Od własnego korespondenta)

WARSZAWA 13—9 Reprezentant rządu Petlury w Warszawie zakomunikował rządowi sowietów, iż chce z nim bezpośrednio pertraktować o pokój. Odpowiedź sowietów dotąd nie nadeszła.

Rosjanie wysyłają bataliony kobiece na front.

Sowiecka prasa głosi, że w Rosji formują się kobiece bataliony kobiece, które odchodzą w tych dniach na front.

Skazanie 3 zdrajców żydów na śmierć.

WARSZAWA. 13 9. (PAT) Wydział prasowy min. spraw wojskowych komunikuje: Wedle ustnego sprawozdania szefa lotnego sądu polowego okręgu gen. warszawskiego zasądzono za zbrodnię zdrady na karę śmierci i rozstrzelano: 1) Szmula Sterberga w Kaluszyńcu, który po wkroczeniu wojsk bolszewickich zgłosił się dobrowolnie do usług wojsk nieprzyjacielskich w charakterze instruktora broni; 2) Szłomę Popowskiego, który wstąpił w Kaluszyńcu po wkroczeniu wojsk bolszewickich najpierw do czerwonej milicji, następnie do głównego komitetu rewolucyjnego; 3) Szmula Gryziaka, który pełnił funkcję milicjanta bolszewickiego i pomagał władzom bolszewickim w rekrutowaniu podwód.

Aresztowanie 2 cukierników w Warszawie.

(Od wł. koresp.)

WARSZAWA 13—9 Aresztowano 2 znanych właśc. cukierni warszawskich Albrechta i Piątkowskiego. Chodzili oni po cukierniach, namawiając kolegów, aby nie wypiekali bułek, P. uciekł, lecz został schwytany. Aresztowano obu i stawiono przed sąd doraźny pod zarzutem dążenia do wygłodzenia miasta; grozi im kara śmierci.

Konferencja w Aix les Bains.

AIX LES BAINS 12—9 (PAT) Millerand rozmawiał dziś rano z ambasadorem francuskim we Włoszech, a potem z Giolittim, z którym pozostął zupełnie sam. Millerand oświadczył, że poranna rozmowa miała charakter najzupełniej serdeczny. Ambasador włoski we Francji przybył na życzenie Giolittiego do Aix les Bains.

WIEN 13—9 (PAT) W. B. K. donosi z Parwża: Sprawozdawca specjalny Petit Journal'a w Aix le Bain omawia kwestje, które były tematem obrad Milleranda i Giolittiego. W kwestji adriatyckiej Francja stoi na stanowisku, że powinny być jaknajrychlej podjęte ponowne bezpośrednie rokowania pomiędzy Włochami a Jugosławją. Trudniejszem jest rozwiązanie kwestji rosyjskiej; Włochy, jak się zdaje, życzą sobie bezwarunkowego podjęcia stosunków z Rosją sowiecką. Miałyby to być koncesja dla robotników radykalnych.

Ryzyko zawieszenia broni, lecz nie prędko o pokój?

W kołach sowieckich panuje opinja, że rokowania pokojowe w Rydze umożliwić mogą rychłe zawieszenie broni, nie pozwalają jednak spodziewać się rychłego zawarcia pokoju, ponieważ wyrównanie interesów przeciwników wymagać będzie dłuższego czasu. Głównym punktem spornym jest kwestja ukraińska. Moskwa chętnie przyznałaby Polsce rozmaite koncesje, gdyby Polska uznać chciała sowiecki rząd ukraiński Rakowskiego, nie zaś rząd Petlurów. Polacy jednak uważają Petlurę za szermierzcę, związanego z nimi układem, którego nie mogą opuścić. Nie jest rzeczą wykluczoną, że zawiąże się propozycja utworzenia ukraińskiego gabinetu koalicyjnego w Kiowie, tymczasem jednak ani Rakowski, ani Petlura nie chcą słyszeć o takim wyjściu.

Koleje nie gwarantują całobli posyłek.

„Monitor Polski” ogłasza rozporządzenie ministra kolei co do zawieszania na kolajach okręgu warszawskiego, radomskiego, lwowskiego i stanisławskiego odpowiedzialności za całość posyłek.

Więki dar.

TORUN 12— (PAT) Jak podają dzienniki właściciele ziemscy na Pomorzu ofiarowali na rzecz żołnierza ochotnika względnie ich rodzin po 1 morgu majątku, od włóki z pozostałością gruntu.

Andrasy ostrzegają Polskę

BUDAPESZT 12—9 (PAT) B. K. Hr. Jaffe Juljusz Andrasy ogłasza w jednym z czasopism

Antoś Urbanowik

ochotnik 203 pułku ułanów uczeń 7 klasy Szkoły Realnej Kupiectwa Łódzkiego. Zabraný z pola walki pod Ciechanowem zmarł 9 września po długich i ciężkich cierpieniach przeżywszy lat 16 w Szpitalu Mokokowskim w WARSZAWIE

Zwłoki złożono tymczasowo w KATARUMBACH NA CMENTARZU POWĄZKOWSKIM w WARSZAWIE

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w środę dn. 15 września o godz. 10 rano w Kościele Św. St. Kostki w Łodzi na które zaprasza kolegów przyjaciół i znajomych

Rodzina.

2893

W dniu 10 b. m. rozstał się z tym światem

s. p.

JAN SAWICKI

syn Stanisława i Józety z Siwińskich

pem. rachmistrza Izby Skarbowej Łódzkiej, ochotnik wojsk polskich, ranny przy obronie Płocka, zmarł w szpitalu wojskowym w Kutnie, gdzie został pochowany w dniu 12 b. m.

Cześć Jego pamięci

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w dniu 15 b. m. w kościele Św. Józefa o godz. 8-mej rano na które zaprasza krewnych i kolegów zmarłego

Oddział Łódzki Związku Pracowników Skarbowych

2897

Dnia 12 września r. b. o godz. 1 1/2 po południu zasnął w Bogu po krótkich lecz ciężkich cierpieniach nasz najukochańszy jedyny synek

LUDWIK PIOTR

w 3 wiosnie życia.

O strasznym tym cioście zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu

RODZIE

Ludwik i Marja Banko

Pochowanie drogiej nam zwłok nastąpi we wtorek dnia 14 b. m. o godz. 3 1/2 pp. z domu żaleby przy ul. Dąbrowskiej 15 na stary cmentarz katolicki, na które zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych.

2898

o sytuacji europejskiej, stworzonej przez zwycięstwo polskie i dowodził, że klęska wojskowa Rosji spowoduje zamach na rządy sowieckie w razie przedłużenia się ofensywy.

Antybolszewicki ruch w Rosji.

Mnożą się wiadomości w Rosji sowieckiej, że ruch przeciw sowietom zatacza coraz szersze kręgi. Niejednokrotnie dochodzi do starć z tłumami. Do takich starć przyszło w Mikołajowie.

Budieny ściąga na pomoc Łotyszów!

Kozacy i żołnierze z armii sowieckiej pochodzenia kozackiego, stanowiący główną masę dywizji Budienego, zaczynają odmawiać posłuszeństwa, ponieważ są pomęczeni nieustającymi walkami, a końca wojny nie widac. Podobno Budieny żąda od naczelnego dowództwa armii sowieckiej nadesłania mu pułków lotewskich.

Kwestja Fiumy.

PARYŻ 12-9 (PAT) Według „Tempsa” rada narodowa Rjeki, uważając że jedynym możliwym rozwiązaniem sprawy jest aneksja Rjeki przez Włochy, podała się do dymisji i złożyła całą władzę w ręce d'Annunzia.

Szczegóły spisku na Venizelosa.

ATENY 13-9 (PAT) Dzienniki ogłaszają sprawozdanie sędziego śledczego w kwestji spisku, zorganizowanego przez zwolenników ekskróla Konstantyna w Szwajcarii. Zamach na Venizelosa został uplanowany na posiedzeniu, odbytem pod przewodnictwem księcia Andrzeja, brata ekskróla Konstantyna w San Maritz. W związku z zamachem miały wybuchnąć w Atenach rozruchy w celu umożliwienia spiskowcom dojścia do władzy.

Statek na mieliźnie.

POLDHU 12-wrzesnia (PAT). Z Waszyngtonu donoszą, że amerykański statek transportowy „Frederic”, otrzymał rozkaz udania

Dnia 16 września r. b. o godzinie 10 m. 30 w kościele św. Stanisława Kostki odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę s. p.

JANA

Szczepańskiego

porucznika wojsk polskich śmiertelnie rannego nad Bugiem 12 sierpnia r. b., a zmarłego i pochowanego w Lublinie.

Na smutny ten obrządek zapraszają kolegów, znajomych i życzliwych

Brat i Siostrzonicá

się na pomoc krążownikowi „Hitzburg”, który utknął na morzu Bałtyckim na wysokości Libawy.

Rozbicie parowca.

Z Portu Igo donoszą, że statek amerykański, jadący z Santander, wjechał na skałę i prawdopodobnie jest cały stracony. Pasażerów wszystkich przewieziono na ląd.

Kwestja Syrii.

Niedoszły król Syrii, emir Fejsul, syn króla Hedżasu, jedzie obecnie do Anglii broniąc swych praw do Syrii. W wywiadzie z korespondentem „Morning Post” w Medjolanie emir Fejsul twierdzi, że za wszelką cenę chciał uniknąć krwi przelewu i nie stawiać oporu wojskom francuskim. Zapowiada ogłoszenie dokumentów, dotyczących zobowiązań rządu angielskiego, uczynionych królowi Hedżasu, sobie i narodowi arabskiemu w czasie wojny i po wojnie.

Przyrzekano niepodległość, o mandacie nie było mowy. Mandat ma polegać na pomocy w osiągnięciu niepodległości. Tymczasem sprowadził się do okupacji Syrii przez 80,000 armię i zwałenia rządu arabskiego w Damaszku. Emir podkreśla wpływ niekorzystny okupacji francuskiej na stosunek muzułmanów do Ententy i wyraża zaufanie do polityki angielskiej.

Utarczki w Mezopotamji.

CHORSEA, 12-wrzesnia (PAT). Z Bagdadu nadeszła wiadomość, że siły angielskie, które wyszły z Balba, 25 mil na północ od Bagdadu w poniedziałek, stanęły w czwartek w Saraban, 60 mil na północ i na północny zachód od Bagdadu, zajmując miasto bez oporu i uwalniając tamże wdowę po oficerze Buhanam oraz kilkunastu jeńców hinduskich.

Rewolucja w Turkiestanie?

Do „Stockholms Tidningen” donoszą, że położenie w Turkiestanie jest tak niepomyślne dla bolszewików, że komitet wykonawczy postanowił wysłać tam głośnego kotysza Petersa, b. prezesa czerezwyczajki w celu zwalczania „burżuazji”, która pochwycała władzę w swą ręce. „Prawda” skarży się gwałtownie na stan rzeczy w Turkiestanie.

Bucharin--Trocki--Lenin.

W bolszewickich kołach rządowych, pisze „Gon. Krak.” istnieją trzy grupy, ścierające się trzy prądy: lewica, centrum i prawica. Lewica, na której czele stoi Bucharin, pragnie niszczyć wszystko, niczego na to miejsce nie tworząc. Centrum, z Trockim na czele, popiera kompromisowe załatwienie sprawy, uważając, że należy zreorganizować to, co może być potrzebne proletariatu. Grupa prawicowa uważa, że należy tworzyć, ponieważ już dosyć poniszczono. Do prawicy należą Lenin, Cziczerin, Karachan i inni. Największymi wpływami cieszy się centrum. Trocki osobą swoją przedstawia to ogniwo, łączące ten „kit”, który nie pozwala komunistycznej organizacji się rozsypaną.

KRONIKA

— Posiedzenie rady miejskiej.

50 (II. sesji) posiedzenie rady miejskiej odbędzie się w środę 15 b. m. o godz. 6-ej po południu, na sali posiedzeń rady miejskiej przy ul. Pomorskiej Nr. 14.

— Tow. Czerwonego Krzyża.

Z powodu znacznie rozszerzonej działalności Łódzkiego Oddziału Polsk. Towarzystwa Czerwonego Krzyża liczba członków Zarządu została zwiększona drogą kooptacji i składa się obecnie z następujących osób: pułk. Arct szef sanitarny, Barciński Stefan, dr-owa Brzozowska, rejent Cz. Chrzanowski, Fiedler Zygmunt, dyr. Gajewicz, Gresvoodowa Lucja, Grohmanowa Henrykowna, Starosta Izycki, radca Łyszowski, Dr-owa Maybaumowa, Jenerałowa Olszewska, Rossmanowa Helena, prezydent Rzewski, Dr. Skalski, dr. Tochterman, dr. Tomaszewski, dyr. Wołczyński, Wyganowska Jadwiga, vice-prezydent Wojewódzki.

Oprócz powyższych osób w skład Zarządu wchodzi następujący delegaci Sekcji: Biederman Paweł, dyr. Bersin, dr-owa Dutkiewiczowa, dr. Goldenberg, Grohman Leon, Zadzina Wanda, inż. Rymza, dr-owa Tochtermanowa, dyr. Zawadzki.

Na plenarnem posiedzeniu Zarządu, odbytem w dn. 24 sierpnia b. r. członkowie prezydium zgłosili swą rezygnację, lecz z przeprowadzonych na temże posiedzeniu wyborów zostali wybrani powtórnie, wobec czego prezydium pozostało bez zmiany, a mianowicie: Helena Rossmanowa—przewodnicząca, jenerałowa Olszewska—vice—przewodnicząca, dr. Skalski—vice—prezes, Stefan Barciński—skarbnik, dyr. Gajewicz—sekretarz.

Do kontroli działalności poszczególnych Sekcji została wybrana z łona Zarządu Komisja Kontroli, w skład której wchodzi: jenerałowa Olszewska—przewodnicząca, rejent Chrzanowski, dr. Goldenberg, radca Łyszowski, dr. Tomaszewski, dyr. Zawadzki.

Komisja Kontroli ogranicza się do rewizji faktycznej, pozostawiając rewizję dokumentalną, wybranej na ogólnem zebraniu komisji rewizyjnej.

Wobec tego, że Łódzki Oddział zamieniony został przez Zarząd Główny Oddziałem Okręgowym ze sferą działalności w obrębie Województwa Łódzkiego, utworzony został przy Oddziale Łódzkim Wydział Prowincjonalny, któremu bezpośrednio podlegać będą wszystkie Oddziały Miejsowe. Do Zarządu Wydziału Prowincjonalnego zostali wybrani z łona Zarządu: radca Łyszowski, starosta Izycki, dr. Zawadzki, dr. Skalski.

— Z Harcerstwa Łódzkiego.

Nareszcie i Harcerstwo dało znać, że żyje, pracuje, myśli i działa.

Na zew druha, Jenerała Hallera, jak jeden stanęła wiara Harcerska, i mali i duzi, szarża i szeregowcy. Na front wyruszyło 400 chłopów, na front reszta młodzieży objęta na tyłach pra-

ca. Kolonja nie zwinięto, ale z braku kierowników, ćwiczenia harcerskie ustały.

Powierzono druhom: warte przy magazynach inżynierskich, funkcje gońców w „Czerwonym Krzyżu”, Radzie obrony Państwa W. Ł., Propagandzie wojskowej. Harcerstwo zmalało; z szesnastu drużyn pozostało cztery.

Oddziały harcerki nie ucierpiały tyle, ale dziewczęta prócz pomocy druhom przy wyjeździe na front, pracują w szwalni dla żołnierza; samorzutnie, pod niestrudzeniem zwierchnictwem drużny Zochy Wocalewskiej. Z chwilą gdy zaczęli nasywać chorzy harcerze, organizują izbę chorych przy ul. Długiej 29, która przy pomocy R. O. P. Wojew. Łódzk., p. Komisarza Rządu Izyckiego i nie ocenionej pomocy kolejarzy węzła Łódzkiego w osobie panów Sokołowskiego i Zaremby szybko przekształca się w szpital.

Choć ciężkie chwile miały drużny w początkach tworzenia się akcji pomocniczej dla szpitalika, jednak wytrwały o własnych siłach otrzymując pomoc materialną od druhen z powincji.

Godna zaznaczenia jest pomoc panów Spiessa, który w najkrytyczniejszej chwili ofiarował środki opatrunkowe, Grohmana, Poznańskiego, Grabiańskiego i S-ka i wielu innych, którzy wspierali szpitalik, bądź w naturze, bądź pieniędzmi.

Szpital ten istnieje pod egidą Czerwonego Krzyża, ale gospodarke prowadzi samodzielna pod sprzężeniem kierownictwem drużny wojewodziny Kamieńskiej, przy współpracy druhen i druhow. Funkcję lekarza ordynatora łaskawie pełni doktor Goldenberg.

Cześć harcerkom, Cześć młodym harcerzom!

— Napływ rubli.

Wskutek ostatniej inwazji bolszewickiej namożyło się u nas rubli rosyjskich. Posiadają je w znacznej ilości kupcy z miast położonych po prawej stronie Wisły, którzy otrzymywali ruble za towary przeważnie zagrabsione przez najeźdźców, płacących głównie rublami sowieckimi, prawie bezwartościowymi. Zdarzają się jednak także wypadki, że płacono niekiedy rublami carskimi, dumskimi i kierenkami. W bankach z łatwością można wymienić te ostatnie ruble, zwłaszcza w paczkach zawierających po 1000 rubli.

Natomiast właściele rubli sowieckich spotykają się z poważnymi trudnościami, gdyż nęgot banki tych rubli nie chcą wymieniać. Otóż ruble takie należy traktować jako kwity rekwizycyjne, za które można będzie w przyszłości domagać się odszkodowania od rządu rosyjskiego, w każdym razie jednak ze względu na przepisy prawne w przedmiocie ustanowienia jednej waluty obiegowej wobec chwycności ceny rubli, nie należy ich przyjmować przy sprzedaży towaru w sklepach.

— Komenda Straży Obywatelskiej.

Komenda S. O. na m. Łódź wzywa wszystkich członków S. O. do stawienia się na zbiórke, odbyć się mającą dnia 15 września w środę

o godz. 7 wieczór na Placu Cyklistów i Przejazd.

— Na pomnik dla ks. Skorupki.

Pani Władysława Janiszawska Przejazd 12 i p. Zofja Chałzyńska złożyły po 100 marek, każda na pomnik dla bohatera ks. Skorupki, który padł pod Radzyminem.

— Wykreśleni.

Z listy członków S. O. na m. Łódź wykreśleni zostali szeregowcy: Goldman Mszczek i Płotek Aron za niesubordynację, oraz szeregowiec Puchan Ferdynand za tchórzostwo.

— Krwawo zakończona bójka.

(a) A że to wczoraj był dzień świąteczny, owóż musiała być „zabawa”, jakoż to się stało: Przy zbiegu ul. Jagiellońskiej 71 Bałuckiego Rynku wszczęli bójkę Józef Gabiński i Stanisław Berger. Do bijących się wezwano szeregowca policji samochodowej, Jana Bażeckiego. Na widok zbliżającego się posterunkowego, awanturnicy zaczęli uciekać, wobec czego posterunkowy ów wystrzelił w powietrze. Na skutek strzału uciekający odwrócili się, i Berger, schwyty za karabin posterunkowego. Podczas szamotaniny się, spowodowano wystrzał z karabinu, kula którego ranila Bergera. Berger karatką pogotowia ratunkowego odwieziony został do szpitala przy ul. Drewnowskiej, a Gabińskiego odprowadzono do komisariatu Pol., w celu spisania protokołu i przeprowadzenia śledztwa.

— I tu przyszedł na świat.]

W przytulku przy ul. Cmentarnej 10 rezerwistka Ita Baumgar lat 25 w ustępie tegoż przytulku porodziła dziecko. Na miejsce wypadku zostało zawezwane pogotowie ratunkowe, które chorą zabrało do kliniki położniczej przy ul. Siekiewicza 83.

— (a) Tylko 100,000 skradziono.

Lajzerowi Szreter, zam. przy ul. Miłsza 43 skradziono z kieszeni przy przystanku tramwajowym na dworcu Kaliskim 100,000 mk. gotówką. Sprawę przesłano do Urzędu Śledczego.

Teatr i sztuka:

Z Teatru Polskiego

We wtorek dnia 14 i środę dnia 15 b. m. dana będzie aktualna nowość Z Wóycickiej — Chylewskiej p. t. „Jeszcze wczoraj”. We czwartek po raz 8 głęboki dramat narodowy St. Wyspiańskiego „Wyzwolenie”. W niedzielę o g. 12 w poł. drugi poranek dramatyczny „Wyspiański i jego teatr” (Część II. Bolesław, Wyzwolenie, Warszawianka, Noc listopadowa i Kazimierz Wielki) Prelekcja Al. Zelwerowicza. Recytacją ilustrująca panie: Dunikowska, Kernisówna oraz panowie: Leszczyc, Nowakowski, Wegter-ski. Ceny minimalne.

ozew Edykcyjny

Arcybiskupi Sąd Warszawski w Łodzi

niniejszym wzywa Feliksę z Dobrzyńskich Borkowską, z pobytu niewiadomą, aby w dniu 21 września 1920 r. o g. 3 po poł. stawiała się w Sądzie (Łódź Ogrodowa 22) w charakterze pozwanej w sprawie małżeńskiej. Sąd ostrzega Feliksę Borkowską, że jeśli się nie stawi na dzieńznaczony, będzie uważana za nieposłuszną prawu (contumax), sprawa będzie sądzona w jej nieobecności i od wyroku Sądu apelacja przysługująca jej nie będzie.

Sędzia delegat ks. Br. Sieniński. Notariusz Sądu ks. St. Wilk.
Łódź dnia 8 września 1920 r

2582-1

Barczyński Andrzej zagubił kartę od paszportu wyd. w fabryce, Państwowej w Rudzie. 9620ml

Zdziechowska Marja zagubiła tymczasowy dowód osobisty wyd. w Łodzi. N. Drewnowska 8. 9631-3

Hurtowo a także detalicznie

towary wysortowane

Szajblera, Gromana, Zawiercie Poznańskiego i inne. Specjalne ceny dla Kooperatyw i sklepów biawatnych.

M. ORBACH Konstanyńska 3

2840

lewa oficyna I-sze wejście 2-gie piętro

Dnia 13 września

r. b. przechodząc ul. Piotrkowską od Głównej w stronę Dzielnej zgubiono paczkę zawierającą 3 bloczki Cz. Krzyża po 20 deklaracji, od № 62581 do 62640 i 60 znaczków Czerwonego Krzyża. Znalazcę takowych, uprasza się odać do P. T. C. Krzyża Piotrkowska 96 lub też do Komisariatu Rządu na m. Łodzi pak. Nr 9: 2005 1

Brylanty, Perły, Bizuterję,

złote, srebro, platyna,
zegarki kupuje i płaci
ceny najwyższe.

Lubka,

Sienkiewicza 20, m. 16,
ostat. wejś. parter. 2854

Papier

zużyty,

księgi buchalteryjne,
kopiały, całe archiwa,
gazety, tygodniki,
każdą ilość kupuje;
posyłamy po odbiór.

Lubka

Sienkiewicza 20, m. 16,
ostat. wejś. parter.

Wieczorek Nepomucyna, Sre-
dnia 53, zagubiła kartę in-
głowa.

0633-1

OBWIESZCZENIE

O podwyższeniu stawek zasadniczego podatku przemysłowego.

Ustawa z dnia 6 lipca 1920 r. w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku Przemysłowym, ogłoszona w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 sierpnia 1920 r. za Nr. 65, obowiązuje już na rok podatkowy 1920, a wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Ponieważ ustawa ta wprowadza podwyżkę stawek zasadniczego podatku przemysłowego, przebiega nastąpi dodatkowy pobór tego podatku za rok 1920, który odbyć się ma według następujących wskazówek: wszyscy płatnicy zasadniczego podatku przemysłowego, którzy na rok 1920 wykupili świadectwa przemysłowe na prawo prowadzenia handlu i przemysłu oraz od osobistych zajęć przemysłowych (z wyjątkiem wymienionych w art. 7 ustawy zajęć osobistych, zaliczonych według rosyjskiej klasyfikacji Wyk. V dodatku do art. 358 do kategorii I, V, VII) — mają w terminie od dnia 15 września do dnia 15 października 1920 r. zgłosić się w Urzędzie Skarbowym podatków i opłat skarbowych w Łodzi w godzinach urzędowych i przedstawić wykupione świadectwo przemysłowe na rok 1920 celem obliczenia i zapłacenia przypadającej podwyżki.

Niezapłacone podwyżki w powyżej wyznaczonym terminie ściągnięte zostaną w drodze egzekucji w trybie przepisany dla ściągnięcia podatków bezpośrednich, przyczem pobierze się odsetki za zwłokę w wysokości 1 proc. miesięcznie licząc od upływu terminu w tem obwieszczeniu wyznaczonego.

Jednocześnie z podwyżką zasadniczego podatku przemysłowego pobrane zostaną dodatki samorządowe stosownie do stopy procentowej dodatków, obowiązującej na rok 1920, według zatwierdzonej przez władze nadzorcze uchwały jednoosobnej reprezentacji samorządnej.

Jeżeli ktoś wykupił na rok 1920 świadectwo przemysłowe całoroczne, a obecnie już dawodnie zaniechał przedsiębiorstwa, nie jest obowiązany płacić podwyżki.

Zarazem wzywa się do wykupna odpowiedniego świadectwa przemysłowego w powyższym terminie te przedsiębiorstwa, które dotychczas ustawowo wolne były od podatku, a obecnie z powodu ograniczenia uwolnień podatkowych w art. 9 ustawy temu podatkowi podlegają.

Nowopowstające w II półroczu 1920 r. przedsiębiorstwa opłacać mają podatek przemysłowy według nowych, t. j. podwyższonych składek.

Wykaz stawek zasadniczego podatku przemysłowego przejrzeć można w Urzędzie Skarbowym podatków i opłat skarbowych i w Kasie Skarbowej, gdzie ogłoszony będzie przez rozplakalowanie.

Naczelnik

Urzędu Skarbowego podatków i opłat skarbowych.

ODEON

DZIS! PREMJERA DZIS!

Po raz pierwszy w Łodzi!

Najnowszy obraz słynnej węgierskiej fabryki „Star” w Budapeszcie
p. t.

„MAMZELLE NITOUCHE”

według słynnej operetki francuskiej Meilhaca.

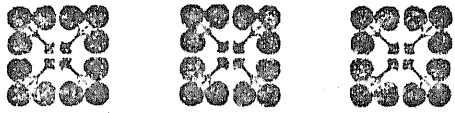
W roli głównej przepiękna

ELLA LOTH

Nad program:

Hotel Elektryczny! ■ ■ ■ ■ Wesola humoreska.

Początek przedstawień o 4—ej pp. ostatniego o g. 9 15 w.

Grand Kino

72 PIOTRKOWSKA 72.

Od dnia 14 do dnia 20 września 1920 r.

Ofensywa na Ciechanów

Aktualne zdjęcie z odparcia najazdu bolszewickiego.

„Jazmo Dziedziczności”

Wytworny dramat współczesny w 5 cz. ze słynną wło-
ską artystką o niepospolitej urodzie

GIOVANNA THEA

w roli głównej.

Początek pierwszego seansu o godz. 5 pp., w święta o g. 3 30.

Pod dyrekcją Agencji kinematograficznej „Corso” w Warszawie. 2881—1

Państwowy urząd Pośrednictwa Pracy,

w Ł o d z i, Al. Kościuszki Nr. 5.

ma do umieszczenia robotników i robotnice fabryczne wszelkich specjalności.

Robotników rolnych,

Służbę domową,

Młodocianych na gońców i terminatorów,

Pracowników i pracowniczki biurowe.

Pośrednictwo bezpłatne.

2897

Godziny biurowe od 8 i pół do 3 i pół.

„Kino-Resursa”

Kilińskiego 117.

Program do dnia 20 września r. b.

„GUWERNANTKA”

Dramat życiowy w 6 częściach
słynnej duńskiej wytwórni „Nor-
disk” w Kopenhadze.

Pocz. przedstawień codziennie od godz. 7 i 9 wiecz
W niedziele i święta od godz. 3, 5, 7 i 9 wieczorem.

Otwarcie interesu!

Dziś otwarta została

filja

naszego przedsiębiorstwa
przy ul. Piotrkowskiej 160 (róg Główniej).

— W celu zaprowadzenia interesu
będziemy w pierwszych czasach
sprzedawać:

damską i męską garderobę,
bieliznę i bieliznę towarzyszą,
chustki i manufakturę,
prawie po

cenie kosztu.

Szmeckel i Rozner.

Łódź, Piotrkowska 160,
(róg Główniej).

2877

Szerść bydłąca
płukana i niepłukana do
sprzedania
Zgłoszenia:

Kalisz, fabryka
skór „A. Deutschman”.
2863-4

Dr. Med.

K. KARNICKI

choroby oczu

przyjmuje codz. od g.

1 1/2—2 1/2. Konstan-

tynowska 30

2841-5

Dr. Zygmunt

ŁUGOWSKI

ul. Konstantynowska 31.

przyjmuje od 4—7 po poł.

Choroby kobiece i akuszerja

2885-6

Kupuję

bizuterję, brylanty,
złoto srebro platynę,
zegarki, płacę ceny najwyższe
Siemkiewicz 20 m. 18
part., ost. wejście. 2876-5

Stosownie do wezwania Pana Ministra
spraw Wojskowych K. Sosnkowskiego,

Łódzka Miejskowa Rada

OPIEKUNCZA

przyjmuje zapisy i wpłaty na zakup paczek
z artykułami pierwszej potrzeby, jako

Dar dla żołnierza walczącego

na froncie

Biuro Łódzkiej Miejskowej Rady Opiekun-
czej przy ul. Przejazd 4, I p. otwarte co-
dziennie za wyjątkiem dni świątecznych od
godz. 4—6 po południu. 2824

— EMIL FRÜHLING —
hurtownia ziemniaków
 SPECJALNOŚĆ: ziemniaki do siewu
 POZNAŃ: — — BERLIN W 53,
 św. Marcin 43. — — Genthiaersir. 20.
 dostarcza każdą ilość niesortowanych
ziemniaków jadalnych i do siewu
 z stacji poznańskich i pomorskich. 2888

Instytucja Bankowa
 poszukuje pomocnika korespondenta oraz
 współpracowników obznajomionych z czynno-
 ciami bankowymi.
 Oferty sub. „R. M.” przyjmuje biuro ogłoszeń
 „Promień” Piotrkowska 81.

Młody człowiek
 poiat.
 z wykształceniem fachowym,
 poszukuje posady buchalte-
 ra, również może zarząd-
 zać interesem handlowym
 ak — to: hurtownia spo-
 żywcza lub kooperatywa.
 Posiadam rekomendacje powa-
 żnych osób. Oferty w Rozwoju
 sub „FACHOWIEC”. 2854

Brobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:
A.A.A.K kupię meble, dywany, garderobę, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe, płacę najlepiej. Wólczajska 43, m. 6, Chrząszcowa 7575-00
A.A.A.K kupię meble, dywany, garderobę, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe; płacę najlepiej. Benedykta 28, m. 13, parter. Łączyk p n w 9302-9

A Meble nowe używane sprzedaje najtaniej. Orła 25, stolarnia. p n w 9522-1

A Meble różne wyprzedam. Szafa, otomanę, łóżko, stół krzesła, biurczko, etażerkę. Piotrkowska 261, m. 5, front. 9435-3

Powóz, karetka amerykańska i piechotka na gumowych kołach oraz bryczki najnowszych fasonów do sprzedania. Cegielniana 62. 4

Panienska lat 13 z domu inteligentna nmięjąca dobrze gotować poszukuje w takimże domu zajęcia. Oferty proszę składać w adm. niniejszego pisma pod „Inteligentna 50-18”. 3

Sprzedam meble. Ul. Sienkiewicza Nr. 59, oficyna drugie piętro, m. 25. Są do sprzedania pieski dwumiesieczne rasy pointer (szpic) białe, Główna 62, dozorca wskazuje. 9449-3

Sklep do sprzedania z urządzeniem z powodu objęcia innego interesu. Ul. Radwańska Nr. 35. s n c n 9434-2

Sprzedam niedrogo dabełtówkę, kaliber 16. Wiadomość: Srednia 50, m. 3, oficyna. s n w 9544-1

Przycki najnowszych fasonów, powozy, lana na gumowych kołach, karetka, brack, różne wozy i rolwagi. Kilińskie, o 58. 9584-3

Mam dom do sprzedania cenie 85 tysięcy blisko tramwaju. Wiadomość, Warszawska 15, Jan Spiewak. p n w c s n 9292-1

Kto chce kupić, sprzedać; dom w wille, majątek ziemski i t. p. Niech się zgłosi: Dom komisowy, Taszycki, Piotrkowska 90. Rejestracja, bezpłatna. 9510-

Urządzenie sklepowe sprzedam, Rozwadowska 18, m. 2, 6399-1

Dom 2-dwu piętrowy matowany 175 tysięcy marek, oraz oficyna 3-ch piętrowa z ogrodem do sprzedania. Wiadomość: St. Zarzewska 5, m. 15 9562-1

Sprzedam dom z ogródkiem i sklepem spożywczym. Wiadomość: Targowa Nr. 18, w Jądrołajni. 9923-1

Wyjeżdżając sprzedam różne rzeczy. St. Zarzewska, Wandy 1. 9616-1

Willę do sprzedania marowana, 17 mieszkań ogródki owocowe i przeszło 100 drzewek. Wiadomość: Pawia 22, róg Ciemnej w piwiarni od 1 do 4 ppół: 9627-1

Sklep spożywczy z powodu wyjazdu sprzedam. Rozwadowska 18. 9748-2

Jest do sprzedania powóz, dwukonny. Wiadomość: ul. Ludwika 43, Koźłuto. 9952-2

Fortepian do sprzedania Tuszyń pod Łodzią Krysiński, 9661-1

Do sprzedania 3 piętr. dom. Wiadomość sklep spożywczy. Aleksandrowska 109. w c 2462-2

Jest do sprzedania folwark w całym komplecie. Oferty proszę składać w adm. niniejszego pisma pod „Tartak”. 2670-7

Sprzedam fuzję-braining, kal. 12, 5-o strzałową, fabryki belgijskiej, oraz dabełtówkę kol. 16. Składowa 21, Grabelny. 9663-2

Sklep spożywczy, dobrze prosperujący, zaraz do sprzedania. Srednia 95. 9663-3

Różne:

A.A.A. Harcerki, harcerze, młodzieź! Nadeszła specjalnie dla was piękna, miękka, szara flanela na zimowe, sportowe bluzy, satyna czarna na szkolne i biurowe fartuchy. Keszki rozmaitych towarów lokciowych. Kilińskiego (Widzewska) 40, m. 10, Ważne dla uchoźców. Taniej niż wszędzie, bo w mieszkaniu prywatnym! p n w 9587-5

Akuszerka M. Nowakowska mieszka przy ul. Dzielna 54. Przyjmuje od 9-12 i od 3-6 ppół co 2 d. 954-8

Akuszerka Pipikowa, Piotrkowska 132 m. 14. Dla pań przyjezdnych lokal. n w c 9614-10

Akuszerka Golańska przyjmuje zamówienia; ul. Kilińskiego 152. 9379-3

Corso
 (Zielona 2)
Przedstawienie dla Młodzieży

Ceny Mk. 3. pocz. o godz. 3 po poł. w niedzi o g. 2. 2883-2

Krawaty przyjmuję do roboty a także odświeżam. Cegielniana 53. n w c 9604 2

Pokój w centrum miasta ładnie umeblowany, odnajmę solidnej pani. Wiadomość w magazynie mój St. Stepanowej. Piotrkowska 1a2. s n w 9567-1

Firma „Guttalin” poszukuje wojażerów na miasto. Adres: Piotrkowska 145, m. 22, otwarte od 2-4. 8830-1

Ubrania. Frensz wojenne od 750 do 900 mk, sukienne na zamówienie. Ubrania męskie od 1430 i wyżej, dziecięce od 200, palta chłopięce i panieńskie od 425, obuwie, kurtki spodnie, koszule, kalesony, spódniczki damskie, towary lokciowe, najtaniej poleca chrześcijańska składnica towarów pod firmą: „Jarmark Łódzki”, Piotrkowska 44, pierwsze piętro. UWAGA: ubrania na zamówienie wykonują się z dobrych materiałów i po najwoszym kroju. co 2 dz. 9105-1

Potrzebne zdolne pod ręczne do magazynu mój; St. Stepanowej. Piotrkowska 152. s n w 9569-1

Potrzebne mieszkanie 2-3 pokoi. Oferty proszę o i dać: Ul. Krótka 16, m. 2, parter. n w 9121-1

Bez dopłaty zamieść trzy pokoje z wszelkimi wygodami przy ul. Główniej, blizko Piotrkowskiej, na dwa pokoje z kuchnią i wszelkimi wygodami. Oferty w adm. tego dziennika, pod „Solidny” Główna 11, m. 11; II p. 9601-1

Spawaln „Rekord”, Główna 36, poszukuje chłopców do praktyki ślusarskiej. n w p 9559-1

Okryciarki spódniczarki zdolne potrzebne. Główna 11, A. Szyndler, sklep. 9619-1

Duchalter-bilansista z 12 letnią fabr. praktyką prosi o jakakolwiek posadę. Oferty Ka miewicz, Cegielniana 64, hotel Klukas, p. 16. 9612-1

Kresowiec kawaler woyny od wojskowości posiadający praktykę rolnictwa poszukuje posady pomocnika żący lub innej. Oferty sub. Kresowiec do „Rozwoju”. 9622-1

Dwie młode panienski z 4 rokiasowym wykształceniem umiejające biegle pisać na maszynach różnego systemu poszukują odpowiedniego zajęcia. Oferty w „Rozwoju” pod „Młoda”. 6586-1

Różne rzeczy, obuwie, resztki towarów i wszelkie przedmioty wartościowe przyjmuję do sprzedaży sklep komisowy Marji Czampik w Łodzi, ul. Główna 17. s p n w 9448-1

Poszukuje posady maszynistki lub szanepistki, posiadam kilkuletnią praktykę, biegle piszę na maszynie. Oferty składać do „Rozwoju” pod „L. G.” 9619-2

Owoce wyborowe najlepsze gatunki, winogrona dostarczam z własnych sadów wprost do sklepów i domów prywatnych tania bo bez pośredników. Pieczyńska, Łódź Nowy Rynek 9. 9586-1

Prasowaczka do kaszuli i drobiazgów potrzebna. Dzielna 22 9667-2

Maturzystka, poszukuje korepetycji. Cegielniana 57, m. 40. 9668-1

Potrzebna służąca do wszystkiego. Wólczajska 139 m. 5. 9668-1

Chłopiec lat 15, z elementarnym wykształceniem poszukuje praktyki do szewca. Baluty Ciemna 20 m. 8. I piętro. 9666-1

Potrzebna praczka do pralni. Piotrkowska 115. 9569-2

Potrzebna butelkowa ratynowana i biegła w rachunkach. ekspedycji. Piotrkowska 86. Louvre-Kawiarnia. 2674-2

Lekcje gry fortepianowej wznowiliam. Szkolna 17, m. 8. 10-12 r. w n s 2671-3

Poszukuje posady kasjera za wiodowcy składem lub biurowej. W razie potrzeby może złożyć kaucję. Oferty w „Rozwoju”, sub „Kaucja”. 9629-3

Potrzebny chłopiec na posyłki. Piotrkowska 92. Nowakowski. 9654-2

Przybłakał się pies i jest do odebrania we wsi Zaizewie. Nr. 60. 9630-1

Potrzebny korepetytor-ka, matarzystka lub maturzystka. Adresy w „Rozwoju”, pod „Maturzystka”. 9628-1

Poszukuje pokoju umeblowanego w śródmieściu podoficer francuski, żonaty. Łask, adresy przyjmij „Rozwoju” sub „Podoficer”. 9639-3

Policjant konnego oddziału P. P. w Łodzi, ulica Pańska 88 y 11 19 20 r zgubił portfel i 740 mk polskich z nimi dokumenty osobiste, Upraszam łaskawie znalazcę o zwrócenie dokumentów za zatrzymaniem pieniędzy, policjant, Józef Downar Zapolski. 8637-3

Inteligentna, młoda panienska obdarzona dobrym charakterem z braku znajomości pragnie poznać młodego, sympatycznego mężczyźne. Oferty proszę składać w „Rozwoju” dla „Mary”. 9638-3

Służąca potrzebna zaraz Benedykta 41, m. 1. 9640-2

Potrzeba dwóch szewskich czepladzi na reperacje i nowe Przejazd 55. 9942-3

Potrzebna dziewczyna do sprzątania. Milsza 61, mieczarnia. 9944-5

Potrzebna pracownica do szycia wojskowej bielizny, jak również zdolna krojczyni, tamże łóżeczko żelazne meblowe do sprzedania. Ul. Juliusza 20 6. 9654 5

Zaginal pies rasy wlezej. Odprowadzić za nagrodą na ul. Nowo-Zaizewską 14, m. 22. 9553 3

Uczennica 6-oj klasy udziela korepetycji. Wiadomość u gospodarza Wysoka 25. 9647-2

Potrzebna nauczycielka do przygotowania panienski w zakresie klasy czwartej. Ul. St. Zarzewska 87, front, I piętro. 9651-1

Wdowiec, urzędnik „wynajmie” pokój z pościelą z całkowitem utrzymaniem lub bez, od zaraz na czas 3-4 tygodni przy inteligentnej chrześcijańskiej rodzinie w śródmieściu. Oferty proszę składać sub „K. E.” w adm. „Rozwoju”. 9660-2

Dnia 11. 19 r. b. zaginal m. portfel skurzany wraz z legitymacją wydaną przez policję, oraz bilet wolnego przejazdu, paszport, zaśw adczenie komisyj poborowej. Proszę o zwrócenie do Urzędu Śledczego na pow. Łaski ul. Piotrkowska 100 Fr. Sobiecki wyw 9665-3

Wdowiec inteligentny, wiek średni, fachowiec, posiadający własną tkalnie wyrobów jedwabnych i bawełnianych, poszukuje na tej drodze inteligentnej zdrowej rozsądnej niewiasty do wspólnego interesu w celu matrymialnym. Łaskawe zgłoszenia uprasza się składać w adm. „Rozwoju” pod „A. R.” 6639-2

Tanio wykonywa roboty sztydowe i pokojowe. Malarz, Jan Szapował, Bałucki rynek 3. 9656-1

Zagubione dokumenty
 Debert Leopold Juliusza 10. zagubił paszport rosyjski wyd. w Poddebicach. 9593-1

Czernewski Berek zagubił kartę rejestracji wyd. w Łodzi. 9616-1

Zagubiono paszport rosyjski na imię Stanisława Paterek ul. Pańska 44. 9625-1

Wyżkowska Maria zagubiła paszport niem, wyd, w Łodzi Nawrot 23 9554-3

Mikulski Józef Marjańska 3 zagubił kartę naftową 9656-1

Sawicki Kazimierz zagubił kartę węglową Marjańska 3. 9657-1

Konstanty Cieplarski, Zielona 23 Baluty zagubił kartę węglową, n9657-1

Miśtal Walenty zgubił paszport niem. wyd. w Łodzi Zielona 38. 9655-3

Gustaw Jan zagubił paszport rosyjski wyd. w Zyrardowie, 8644-3

Medyńska Marja Wysoka 15. zagubiła kartę węglową. 9646 1

Sobel Józef zagubił dowód osobisty wyd. w Łodzi 9345-3

Podracki Wilhelm zagubił kartę rejestracji wyd. w Łodzi, 9341-3

Morawska Marja zagubiła legitymację chlebową na 6 osób 9335-1

Zagubła legitymacja chlebowa na 1 osobę Antonina Tarnowska, Zakątna 12. 2675-1